III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

558. PLENARNO ZASEDANJE EVROPSKEGA EKONOMSKO-SOCIALNEGA ODBORA (INTERACTIO), 24. 2. 2021–25. 2. 2021

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu – Akcijski načrt za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo za okrevanje

(COM(2020) 312 final)

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o dobrem davčnem upravljanju v EU in zunaj nje

(COM(2020) 313 final)

Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja

(COM(2020) 314 final – 2020/0148 (CNS))

(2021/C 155/02)

Poročevalec: **Krister ANDERSSON**

Soporočevalec: **Javier DOZ ORRIT**

Zaprosilo	Svet Evropske unije, 28. 7. 2020
	Evropska komisija, 12. 8. 2020
Pravna podlaga	člena 113 in 115 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	12. 2. 2021
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	24. 2. 2021
Plenarno zasedanje št.	558
Rezultat glasovanja	220/0/7
(za/proti/vzdržani)	

1. **Sklepi in priporočila**

1.1 EESO na splošno podpira zakonodajne predloge Komisije in izraža pohvalo, ker so usklajeni z globalnimi razpravami, ki potekajo na ravni OECD/vključujočega okvira, da bi dosegli globalno soglasje.

1.2 EESO se strinja s pristopom Komisije, da so za dobro davčno upravljanje, ki je temelj za pravično obdavčitev, potrebni davčna preglednost, ki se zagotavlja z izmenjavo informacij med davčnimi organi, lojalna davčna konkurenca, odsotnost škodljivih davčnih ukrepov, učinkovitejši davčni ukrepi in uporaba mednarodno dogovorjenih pravil.

1.3 Prav tako se strinja s Komisijo, ki priznava, da davčna konkurenca sama po sebi ni problematična ([1]). Hkrati je skrb vzbujajoče, da v EU obstaja nelojalna davčna konkurenca, ki spodbuja izogibanje davkom. Odbor meni, da sta za učinkovito monetarno unijo potrebni usklajena fiskalna politika in skladnost med fiskalnimi pravili njenih članic.

1.4 EESO podpira pobudo Komisije za pregled kodeksa ravnanja ter izraža pohvalo, da Komisija v svojem predlogu ustrezno upošteva delo OECD in pomen sprejemanja mednarodno dogovorjenih standardov, zlasti glede globalnih načel, po katerih se določa najnižja dejanska stopnja davka od dohodkov pravnih oseb.

1.5 EESO meni, da bi se morali rezultati in dosežki kodeksa ravnanja bolj redno posodabljati in biti širše dostopni civilni družbi, kar bi bilo v skladu s prizadevanji Komisije za večjo preglednost konkretne dejavnosti in rezultatov kodeksa.

1.6 EESO podpira odločitev Komisije, da bo izvedla zakonodajni ukrep, s katerimi naj bi izboljšala sodelovanje med davčnimi organi in dosegla večjo harmonizacijo postopkovnih pravil na notranjem trgu.

1.7 EESO se strinja s stališčem Komisije, da davčne goljufije in utaje še vedno ogrožajo javne finance, zlasti v času krize, kot jasno dokazujejo najnovejše ocene Komisije; nazadnje je ocenila, da izguba prihodkov v EU, ki jo posamezniki povzročijo z mednarodnimi davčnimi utajami (te zajemajo dohodnino, davke na dohodek iz kapitala ter davke na premoženje in dediščino), znaša 46 milijard EUR. Vrzel pri pobiranju DDV je ocenjena na okrog 140 milijard EUR, od katerih se približno 50 milijard EUR nanaša na čezmejne goljufije ([2]).

1.8 EESO ugotavlja, da se je ocenjena vrzel ([3]) zaradi izogibanja davkom od dohodkov pravnih oseb (po več ocenah naj bi znašala približno 35 milijard EUR na leto) zmanjšala, saj jo je pred uvedbo ukrepov za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička Komisija ocenila na približno 50 do 70 milijard EUR na leto. Pozdravlja tudi povezavo med tem izboljšanjem in zakonodajnimi prizadevanji prejšnje Komisije ([4]) na področju izogibanja davkom, ki jo Komisija preučuje. Kljub temu ta vrzel v razmerah, ko je javna poraba zelo pomembna za podpiranje gospodarstva in družbe, ostaja razlog za zaskrbljenost.

1.9 Učinkovitosti ni mogoče doseči brez intenzivnega boja proti davčnim kaznivim dejanjem in davčnim utajam, ki ga je treba izboljšati z okrepljenim upravnim sodelovanjem in bolj usklajenim pravnim okvirom. Fiskalni okvir ne more biti pravičen, če imajo nekatere države članice možnosti, da ga zlahka zaobidejo, kar odvrača druge in povzroča neučinkovitost.

1.10 Glede na kompleksnost, ki je posledica 27 različnih davčnih sistemov, in ob upoštevanju, da ta raznovrstnost modelov ustvarja breme za podjetja in posameznike, ki poslujejo čezmejno, EESO spodbuja države članice, naj ob spoštovanju davčne suverenosti uskladijo zahteve glede davčnega poročanja in izboljšajo sodelovanje med davčnimi upravami.

([1]) „[Kodeks ravnanja temelji] na predpostavki, da je treba oblikovati skupna načela o tem, v kolikšni meri lahko države uporabijo svoje davčne režime in politike za privabljanje podjetij in dobičkov, medtem ko davčna konkurenca med državami sama po sebi ni problematična. To je zlasti pomembno na enotnem trgu, kjer svoboščine iz Pogodbe povečujejo mobilnost dobičkov in naložb.“ (COM(2020) 313 final, str. 3).

([2]) Glej tudi Vrzel pri pobiranju DDV: države EU so leta 2018 izgubile 140 milijard EUR prihodkov iz DDV, leta 2020 pa bi se lahko ta znesek zaradi koronavirusa še povečal, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_1579.

([3]) COM(2020) 312 final, str. 5. Obstajajo tudi druge ocene (npr. Evropskega parlamenta), po katerih naj bi izguba prihodkov zaradi finančnega kriminala, davčnih utaj in izogibanja davkom znašala 190 milijard EUR. Iz izčrpnega dela OECD v poročilu o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička (BEPS), ukrep 11, izhaja, da je na svetovni ravni izguba prihodkov pred sprejetjem ukrepov BEPS znašala približno 100–240 milijard USD, tj. 0,35 % svetovnega BDP. Evropska komisija je ocenila, da bi bilo mogoče 50–70 milijard EUR izgube prihodkov pripisati EU, preden so države članice sprejele direktivi proti izogibanju davkom I in II.

([4]) Komisija je v svojem prejšnjem petletnem mandatu objavila 20 pomembnih zakonodajnih predlogov.

1.11 25 ukrepov, ki jih načrtuje Komisija, se zdi smiselnih. Večina se jih nanaša na DDV, kar je ustrezno zaradi visoke izgube prihodkov na področju DDV. Opisani pa so zelo na kratko in zaenkrat je še vedno težko v celoti oceniti njihov konkretni učinek na vsakodnevne dejavnosti evropskih državljanov in podjetij.

1.12 Uvedbo enotne registracije za DDV je treba pozdraviti. Je pomemben korak k oblikovanju poglobljenega enotnega trga, ki bo prispeval k zmanjšanju negotovosti in stroškov pri čezmejnem poslovanju.

1.13 EESO pozdravlja predlog Evropske komisije za posodobitev in uskladitev zahtev glede poročanja o DDV z večjo uporabo poročanja na podlagi transakcij (v realnem času) in izdajanja e-računov.

1.14 EESO prav tako pozdravlja pregled možnosti, da bi se DDV pobiral tudi za finančne storitve. Pri tem je treba izvesti podrobno oceno učinka, ki bi vključevala obravnavo finančnih storitev za namene DDV v državah nečlanicah EU.

1.15 EESO podpira pobudo Komisije o okviru EU za sodelovanje pri izpolnjevanju obveznosti, ki temelji na večjem zaupanju in sodelovanju med več davčnimi upravami pri reševanju čezmejnih davčnih vprašanj na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Pomembno je, da so v tem okviru mala in srednja podjetja obravnavana enako kot večja podjetja. Odbor opaža, da je regulativno breme za mala in srednja podjetja precej večje kot za velika multinacionalna podjetja, in poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje tega bremena za mala in srednja podjetja.

1.16 EESO meni, da je vprašanje vračila davka ključno, zlasti v časih krize, kot je sedanja, ko so posamezniki in podjetja izpostavljeni velikemu likvidnostnemu tveganju.

1.17 EESO želi pozvati Komisijo, naj presodi, kako bi bilo mogoče predlagati preprostejši, bolj usklajen mehanizem odpisa slabih terjatev iz naslova DDV. Ta mehanizem bi moral zagotavljati, da lahko podjetja od davčnih organov hitro in pravočasno terjajo povračilo DDV, ki ga niso mogla pobrati od svojih strank, vendar so ga že plačala davčnim organom.

1.18 EESO meni, da je zelo pomembno vzpostaviti jasna in mednarodno usklajena davčna pravila in pravila zaposlovanja za digitalne platforme. EESO podpira prizadevanje za povečanje preglednosti digitalnih platform, da bi preprečili nedosledne davčne napovedi, ki pomenijo veliko tveganje davčne utaje. Zahteve za poročanje in davčni obrazci bi morali biti v vseh državah članicah enaki.

1.19 EESO poudarja, da bi bilo treba pri izvajanju skupnega davčnega nadzora, ki je načeloma koristno in učinkovito orodje, spoštovati pravice davčnih zavezancev, med drugim tiste iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti kar zadeva pravico do obrambe ter predvidljivost postopkovnih in vsebinskih pravil v zvezi z njimi ter zbiranje dokazov, ki ga v zvezi z morebitnimi sankcijami opravijo preiskovalni davčni organi.

1.20 Kljub doseženemu napredku pri ravnanju držav in jurisdikcij, uvrščenih na seznam z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, je skupni obseg prigoljufanega, utajenega, neprijavljenega in opranega denarja še vedno tako velik, da je treba okrepiti prizadevanja.

1.21 EESO sprejema stališče Komisije, da je čas za pregled tega seznama in preučitev, kako bi bilo mogoče povečati njegovo učinkovitost in pravičnost, tudi ob upoštevanju novih izzivov globalnega digitaliziranega gospodarstva. EESO se prav tako strinja s Komisijo, da se jurisdikcijam z majhnim tveganjem in majhnimi zmogljivostmi omogoči, da v razumnem času izboljšajo svoje standarde glede dobrega davčnega upravljanja in preglednosti, kadar so ali bi lahko bile uvrščene na zadevni seznam.

1.22 EESO je predlagal ([5]) vzpostavitev evropskega pakta za učinkovit boj proti davčnim goljufijam in utajam, izogibanju davkom in pranju denarja. Evropsko komisijo je pozval, naj spodbuja politično pobudo, ki bo vključevala nacionalne vlade in ostale evropske institucije pri uresničevanju tega cilja, ter pri tem podpira iskanje soglasja, ki je za to potrebno, in v to vključi civilno družbo. Sodelovanje med državami članicami bi moralo biti glavni steber pakta.

1.23 EESO poudarja, da bi lahko sodelovanje med organizacijami civilne družbe na splošno in vladami prispevalo k ozaveščanju o okoljskih davkih in k razvoju z ustvarjanjem pravičnejših in bolj trajnostnih družb v državah v razvoju in razvitih državah.

1.24 EESO spodbuja Komisijo, naj še naprej ocenjuje učinkovitost predhodnih direktiv o upravnem sodelovanju.

2. **Ozadje mnenja in predlogi Komisije**

2.1 *Ozadje*

2.1.1 Eden od glavnih ciljev Komisije ([6]) v sedanjem zakonodajnem obdobju je doseči pravično in učinkovito obdavčitev. Ta cilj je zaradi krize, ki jo je povzročil COVID-19, še bolj strateški. V skladu s Pogodbo so za davčna pravila odgovorne države članice, ki pa lahko, če se tako dogovorijo, sprejmejo direktive in uredbe za izboljšanje delovanja notranjega trga. Za učinkovito monetarno unijo sta potrebni jasna fiskalna politika in skladnost med fiskalnimi pravili njenih članic.

2.1.2 Pandemija COVID-19 je povzročila motnje v gospodarstvih na notranjem trgu. Poleg tega se EU s krizo zaradi COVID-19 spopada v času korenitih sprememb, ki ga zaznamujejo okoljski izzivi, stalne digitalne inovacije in vse večja neenakost med državljani. Od držav članic in evropskih institucij se zato pričakuje odziv, kot ga še ni bilo, pri tem pa morajo uporabiti vsa razpoložljiva sredstva in orodja.

2.1.3 Komisija si v svojih predlogih ([7]) v skladu z načeli socialnega tržnega gospodarstva, zapisanih v Pogodbah, prizadeva za pripravo ustreznega odziva na krizo zaradi COVID-19 ter za upravljanje prehoda na okolju prijaznejši in bolj digitalen scenarij.

2.1.4 Pravična in učinkovita obdavčitev ima v zvezi s tem pomembno vlogo. Učinkovit odziv na glavne izzive, ki jih je sprožila sedanja kriza, je odvisen predvsem od tega, ali imajo podjetja možnost še naprej poslovati na domačem trgu in čezmejno ob enakih konkurenčnih pogojih ter ob podpori učinkovitega in preprostega davčnega sistema, in od držav članic, ki morajo zbrati davčne prihodke, potrebne za financiranje okrevanja s pravično obdavčitvijo državljanov in podjetij. Boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom in davčnim utajam ter podpiranje evropskih podjetij pri poenostavitvi in uskladitvi njihovega vsakodnevnega upravljanja davkov sta ključna za učinkovito spopadanje s sedanjimi izzivi ([8]).

2.1.5 Obdavčitev je tudi instrument politike, ki prispeva k doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2050 ([9]) in drugih okoljskih ciljev evropskega zelenega dogovora ([10]). Zato je zelo pomembno zagotoviti ustrezne davčne prihodke za javne proračune, da bi se podprl prehod na zeleno gospodarstvo. Hkrati je treba v gospodarskih politikah priznati neugoden demografski razvoj, saj se prebivalstvo stara.

([5]) Glej mnenje EESO Učinkoviti in usklajeni ukrepi EU za boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom, pranju denarja in davčnim oazam (UL C 429, 11.12.2020, str. 6).

([6]) Politične usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024.

([7]) Glej COM(2020) 312 final, COM(2020) 313 final, COM(2020) 314 final.

([8]) Glej mnenje EESO Učinkoviti in usklajeni ukrepi EU za boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom, pranju denarja in davčnim oazam (UL C 429, 11.12.2020, str. 6).

([9]) Glej COM(2020) 312 final. Glej tudi mnenje EESO Mehanizmi obdavčenja za zmanjšanje emisij CO_2 (UL C 364, 28.10.2020, str. 21).

([10]) Glej COM(2019) 640 final.

2.1.6 Predlog Komisije, v katerem je predstavljen akcijski načrt za učinkovitejšo in pravičnejšo obdavčitev, je razdeljen na tri različne dele. Prvi del je sporočilo, v katerem so določeni ukrepi za zmanjšanje davčnih ovir za podjetja na enotnem trgu. Komisija si z davčno poenostavitvijo prizadeva zlasti izboljšati poslovno okolje. Drugi del je zakonodajni predlog za revizijo direktive o upravnem sodelovanju z avtomatično izmenjavo informacij med davčnimi upravami, na podlagi česar bo mogoče ustrezno obdavčiti prihodke, ki jih ustvarijo prodajalci na digitalnih platformah. Tretji del je sporočilo o dobrem davčnem upravljanju v EU in zunaj nje, ki ga je Komisija objavila z namenom izboljšati dobro davčno upravljanje v domačih in tujih jurisdikcijah.

2.1.7 Komisija omenja, da je akcijski načrt del širšega in bolj ambicioznega davčnega programa za EU, ki bo v bližnji prihodnosti vključeval pobude glede (i) okoljske obdavčitve, (ii) reforme sistema obdavčitve dohodkov pravnih oseb, s katero naj bi se pravice do obdavčitve ponovno uskladile z ustvarjanjem vrednosti in določile najnižje ravni učinkovite obdavčitve poslovnih dobičkov, (iii) priporočila državam članicam, naj svojo finančno podporo podjetjem v EU pogojujejo s tem, da ni povezav med temi podjetji ter državami in ozemlji ([11]), ki so na seznamu Evropske unije z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, in iv) preučitve, kako naj se predlogi o obdavčitvi sprejmejo po rednem zakonodajnem postopku iz člena 116 PDEU.

2.1.8 EESO je v več mnenjih izrazil stališča o ukrepih, potrebnih za povečanje učinkovitosti enotnega trga, povečanju lastnih sredstev EU in spodbuditvi razprave o glasovanju s kvalificirano večino v davčnih zadevah. Zdaj poziva k čim hitrejšemu ukrepanju glede predlogov Komisije o svežnju za pravično in preprosto obdavčitev.

2.2 *Akcijski načrt za pravično in preprosto obdavčitev*

2.2.1 Komisija v svojem sporočilu o davčni poenostavitvi predstavlja nov pristop, pri katerem ukrepe proti davčnim goljufijam in davčnim utajam kombinira z ukrepi, namenjenimi poenostavitvi življenja davčnih zavezancev. Načrt vključuje 25 ukrepov, ki naj bi se postopno izvedli v letih do leta 2024 ([12]).

2.2.2 V zvezi z obveznostmi glede registracije (identifikacija in registracija za DDV) so predvideni posebni ukrepi. Uspešna in učinkovita registracija naj bi bila ključna za zagotavljanje, da vsi davčni zavezanci plačajo pravični delež. Zato Komisija predlaga več ukrepov, s katerimi bi zagotovili učinkovito delovanje in redno posodabljanje podatkovnih zbirk, ki hranijo podatke o davčnih zavezancih. Pomembno je tudi, da je registracija enostavna, zlasti kadar se davčni zavezanci preselijo v drugo državo članico.

2.2.3 En sklop posebnih ukrepov je predviden tudi glede obveznosti poročanja. Poročanje davčnih zavezancev bi moralo biti čim bolj učinkovito in temeljiti na medsebojnem sodelovanju z davčnimi organi. Davčne napovedi bi morale biti preproste, zahtevani podatki pa čim bolj omejeni in obdelani po enostavnih postopkih, izvedenih prek digitalnih storitev „vse na enem mestu“. Veliko držav članic je kot odgovor na pandemijo COVID-19 omililo nekatera pravila o plačevanju DDV.

2.2.4 Da bi bilo plačevanje davkov enostavnejše, naj bi bili sprejeti dodatni ukrepi, in sicer možnost, da davčni zavezanci uporabljajo različne načine elektronskega plačevanja, na primer prek aplikacij za pametne telefone ([13]). Znesek davčne obveznosti bi moral biti pravilen od samega začetka, da bi se izognili težavnim postopkom vračila, če je to mogoče. Kadar se pričakujejo vračila, bi jih morale davčne uprave obravnavati takoj, da bi se preprečile težave davčnih zavezancev z denarnim tokom.

2.2.5 Glavni cilj akcijskega načrta Komisije je poleg učinkovitega upravljanja morebitnih sporov tudi zagotavljanje pravne varnosti davčnim zavezancem. Spore bi bilo treba preprečiti, kadar pa se vseeno pojavijo, bi jih bilo treba hitro rešiti med državami članicami v okviru njihovih pravnih sistemov in prava Evropske unije.

([11]) Ta določba se nanaša na jurisdikcije iz Priloge I ustreznih sklepov Sveta. Seznam se redno posodablja: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tax-common-eu-list_en.

([12]) Ukrepi so navedeni v COM(2020) 312 final.

([13]) Evropska komisija (2018). *Study on tax compliance costs for SMEs* (Študija o stroških izpolnjevanja davčnih obveznosti za mala in srednja podjetja).

2.2.6 Po mnenju Komisije je pomembno omogočiti odpravo ali pojasnitev morebitnih nesporazumov, da bi se izognili stopnjevanju sporov. Zato se poleg hitrega reševanja nerešenih primerov, s čimer bi davčnim zavezancem in davčnim organom prihranili čas in denar, spodbuja tudi preprečevanje pravdnih postopkov. Nekateri deležniki so že izrazili željo po nadaljnjem posredovanju na ravni EU za preprečevanje in reševanje sporov ([14]).

2.3 *Upravno sodelovanje med davčnimi organi*

2.3.1 V zadnjih letih je EU svoja prizadevanja osredotočila na boj proti davčnim goljufijam, davčnim utajam in agresivnemu davčnemu načrtovanju ter na povečanje preglednosti z ustreznim sodelovanjem med davčnimi organi. Čeprav so bile pri izmenjavi informacij dosežene znatne izboljšave, Komisija v svojem predlogu poudarja, da je še vedno treba izboljšati obstoječe določbe.

2.3.2 Komisija si tako prizadeva, da bi se bolje odzvala na izzive, ki jih prinaša digitalizacija gospodarstva, zlasti glede digitalnih platform, katerih uporaba davčnim organom oteži sledljivost obdavčljivih dogodkov in njihovo zaznavanje ([15]). Problem se dodatno zaostri, kadar se take transakcije izvajajo prek digitalnih platform s sedežem v drugi državi članici ali jurisdikciji zunaj EU ([16]).

2.3.3 Videti je, da se predstavniki operaterjev digitalnih platform strinjajo glede prednosti standardiziranega pravnega okvira EU za zbiranje informacij s platform in glede možnih prednosti rešitve, podobne točki „vse na enem mestu“, ki že obstaja za DDV.

2.3.4 V zvezi z izmenjavo informacij na zaprosilo se Komisija v predlogu osredotoča na koncept verjetne primernosti. Člen 5a določa opredelitev standarda verjetne primernosti, ki se uporablja v primeru zaprosila za informacije, pri čemer se določijo standard in postopkovne zahteve, ki jih mora upoštevati organ prosilec. Zaprosilo za informacije se lahko nanaša na enega ali več davčnih zavezancev, če so ti posamično opredeljeni. Standard verjetne primernosti se ne bi smel uporabljati, kadar se zaprosilo za informacije pošlje kot nadaljnje ukrepanje po vnaprejšnjem davčnem stališču s čezmejnim učinkom ali vnaprejšnjem cenovnem sporazumu.

2.3.5 Davčni organ mora, preden zaprosi za informacije, izrabiti običajne vire informacij, ki bi jih lahko uporabil za pridobitev teh informacij, in uporabiti vsa razpoložljiva sredstva. Vendar pa se obveznost ne uporablja, če bi se organu prosilcu povzročile nesorazmerne težave in bi tvegal, da ogrozi doseganje svojih ciljev. Če organ prosilec te obveznosti ni spoštoval, lahko zaprošeni organ zavrne predložitev informacij.

2.3.6 Oddelek IIa določa pravni okvir za izvajanje skupnega davčnega nadzora. Skupni davčni nadzor je opredeljen kot administrativna preiskava, ki jo skupaj izvajajo pristojni organi dveh ali več držav članic. Pristojni organi zadevnih držav članic v skladu s svojimi pravnimi sistemi usklajeno preučijo primer, povezan z enim ali več davčnimi zavezanci, ki so v njihovem skupnem ali dopolnilnem interesu.

2.4 *Dobro davčno upravljanje v EU in zunaj nje*

2.4.1 Sporočilo Evropske komisije o dobrem davčnem upravljanju izhaja iz dejstva, da je pravična obdavčitev bistvena za socialni in gospodarski model EU ter da je dobro davčno upravljanje podlaga za pravično obdavčitev in trajnostne prihodke za vzdrževanje tega modela ([17]). Sporočilo vsebuje predloge za (i) prenovo kodeksa ravnanja na področju podjetniškega obdavčevanja, (ii) pregled seznama držav in ozemelj, ki niso pripravljeni sodelovati v davčne namene, in (iii) spodbujanje dobrega davčnega upravljanja na mednarodni ravni.

([14]) Odgovori na javno posvetovanje o oceni direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja, povzeti v Prilogi 2 k Delovnem dokumentu služb Komisije – Ocena Direktive Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (SWD(2019) 328 final).

([15]) Nekateri zahtevajo, da bi se morale registrirati v vsaki državi članici. S tem bi se povečalo upravno breme in otežila širitev MSP v nove države in območja.

([16]) Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja (COM(2020) 314 final).

([17]) Sporočilo o dobrem davčnem upravljanju v EU in zunaj nje (COM(2020) 313 final).

2.4.2 Kodeks ravnanja na področju podjetniškega obdavčevanja (v nadaljnjem besedilu: kodeks) ([18]) je od leta 1997, ko je bil oblikovan, glavni instrument EU za preprečevanje škodljive davčne konkurence, pri čemer določa načela lojalne davčne konkurence in se uporablja za ugotavljanje, ali je davčni režim škodljiv ali ne ([19]).

2.4.3 Kodeks je treba kljub njegovim dosežkom posodobiti. Narava in oblika davčne konkurence sta se v zadnjih letih zaradi globalizacije, digitalizacije, vse večje vloge multinacionalnih podjetij v svetovnem gospodarstvu in zapletenih sistemov spodbud, ki so jih uvedle nekatere države članice, bistveno spremenili.

2.4.4 Natančneje, Komisija si prizadeva razširiti področje uporabe kodeksa, da bi zajemalo vse ukrepe, ki predstavljajo tveganje nelojalne davčne konkurence. Poleg tega bi bilo treba kodeks posodobiti tudi, da se zagotovi preučitev čim več primerov zelo nizke obdavčitve v EU in zunaj nje.

2.4.5 Načela, določena v kodeksu, so ena od meril, ki se uporabljajo za oceno tretjih držav v postopku za uvrstitev na seznam EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene. Komisija namerava pregledati geografsko področje uporabe seznama EU in pri tem posodobiti prvotni pregled kazalnikov, ki je bil uporabljen pri izboru najpomembnejših jurisdikcij za preverjanje.

2.4.6 Pri razmisleku o geografskem področju uporabe seznama EU se bodo upoštevala tudi merila, ki jih morajo izbrane jurisdikcije izpolnjevati. Črtanje katere od jurisdikcij, ki se trenutno uvršča na področje uporabe seznama EU, bi vplivalo na enake konkurenčne pogoje in ogrozilo pozitivno naravnano delo, ki ga je večina teh jurisdikcij že opravila. Vendar bi bilo treba razmisliti o tem, ali bi bilo mogoče merila EU za uvrstitev na seznam za nekatere jurisdikcije uporabiti bolj ciljno usmerjeno.

2.4.7 Komisija bo v svojem dialogu s tretjimi državami in skladno s pristopom, sprejetim v EU, poudarila tudi okoljske cilje in načelo „onesnaževalec plača“, po katerem je treba negativnim zunanjim učinkom na okolje določiti ceno. Kot je navedeno v sporočilu Komisije, potencial okoljskih davkov še ni dovolj izkoriščen, da bi ti prispevali k trajnostnemu razvoju na svetovni ravni ter pravičnejšim družbam v državah v razvoju. K ozaveščanju na tem področju bi lahko prispevalo sodelovanje med organizacijami civilne družbe na splošno.

2.4.8 Komisija na podlagi dosedanjega izvajanja pravno zavezujoče povezave med standardi dobrega davčnega upravljanja in uporabo sredstev EU meni, da bi se lahko ta sredstva bolje uporabila za okrepitev načel dobrega davčnega upravljanja ([20]). V zvezi s tem prav tako poziva države članice, naj zahteve EU upoštevajo pri svojih nacionalnih politikah financiranja ter pri pravilih o skladnosti, ki jih uporabljajo njihove spodbujevalne banke in razvojne agencije.

([18]) Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 1. decembra 1997 o kodeksu ravnanja na področju podjetniškega obdavčevanja (UL C 2, 6.1.1998, str. 2).

([19]) Komisija je svoje stališče o škodljivi davčni konkurenci v nasprotju s pošteno davčno konkurenco v preteklosti izrazila različno. Ob predstavitvi predloga direktive o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB) je Komisija poudarila, da poštena davčna konkurenca, ki temelji na davčnih stopnjah, zagotavlja večjo preglednost in jo je treba spodbujati (COM(2011) 121 konč., str. 4). V sporočilu o dobrem davčnem upravljanju, predstavljenem leta 2020, Komisija smatra, da davčna konkurenca sama po sebi ni problematična, potrebna pa so skupna načela o tem, kako lahko države članice uporabijo svoje davčne režime (COM (2020) 313 final, str. 3). Razumno je sklepati, da obstaja tako dobra davčna konkurenca kot škodljiva oziroma nepoštena davčna konkurenca. O davčnih režimih odločajo države članice, vendar morajo to storiti odprto, pregledno in v skladu s Pogodbo ter ne smejo sprejemati škodljivih in diskriminatornih pravil. EU in države članice morajo zagotoviti dobro delujoč enotni trg z zadostno stopnjo konvergence tudi na davčnem področju.

([20]) Več instrumentov financiranja preprečuje financiranje projektov, ki prispevajo k izogibanju davkom. Glej finančno uredbo, Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD), Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) in mandat za zunanja posojila EIB. Glej Sporočilo Komisije o novih zahtevah v zakonodaji EU, ki ureja zlasti operacije financiranja in naložbene operacije, za preprečevanje izogibanja davkom (C(2018)1756, 21.3.2018).

2.4.9 Komisija je predložila tudi priporočilo, naj države članice svojo finančno podporo pogojujejo z neobstojem povezav med upravičenimi podjetji in jurisdikcijami s seznama jurisdikcij, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene. Pri tem vseeno dodaja, da bi moralo biti omogočeno izvzetje za podjetja, ki imajo v jurisdikcijah s seznama pomembno gospodarsko prisotnost (podprto z osebjem, opremo, sredstvi in prostori). Prizadevanja držav članic na tem področju morajo potekati v skladu s potrebo po zagotovitvi mednarodne davčne pravičnosti.

3. **Splošne in posebne ugotovitve**

3.1 *Akcijski načrt za pravično in preprosto obdavčitev*

3.1.1 EESO podpira zakonodajne predloge Komisije in izraža pohvalo, ker so usklajeni z globalnimi razpravami, ki potekajo na ravni OECD/vključujočega okvira, da bi dosegli globalno soglasje ([21]). Zlasti opozarja, da je nujno doseči dogovor glede enotnih pravil o načinih razporejanja obdavčljivega dobička med državami na ravni OECD/vključujočega okvira zaradi sedanje hitre digitalizacije gospodarstev in potrebe po učinkovitem boju proti izogibanju davkom.

3.1.2 EESO prav tako ceni regulativni pristop, ki ga Komisija uporablja pri pripravi svojih predlogov in v vseh obravnavanih zakonodajnih določbah. Cilj je izboljšati splošno učinkovitost sistemov obdavčitve, da bi bili ti pravični in zagotavljali potrebne prihodke za izvajanje javne politike, hkrati pa ponujali priložnosti za ustvarjanje delovnih mest in rast.

3.1.3 EESO se strinja s stališčem Komisije, da davčne goljufije in utaje še vedno ogrožajo javne finance, zlasti v času krize, kot jasno dokazujejo najnovejše ocene, na katere Komisija opozarja v obravnavanih predlogih. Po navedbah Komisije je bila v EU izguba prihodkov, ki jo povzročijo posamezniki z mednarodnimi davčnimi utajami (te zajemajo dohodnino, davke na dohodek iz kapitala ter davke na premoženje in dediščino), leta 2016 ocenjena na 46 milijard EUR. Vrzel pri pobiranju DDV pa je bila ocenjena na okrog 140 milijard EUR, od katerih se približno 50 milijard EUR nanaša na čezmejne goljufije ([22]). Posamezne države članice morajo za odpravo svoje nacionalne vrzeli pri pobiranju DDV storiti veliko več.

3.1.4 EESO je zadovoljen, da se je ocenjena vrzel zaradi izogibanja davkom od dohodkov pravnih oseb – v višini okrog 35 milijard EUR na leto – zmanjšala, saj jo je Komisija prej ocenila na 50 do 70 milijard EUR na leto. Pozdravlja tudi povezavo med tem izboljšanjem in zakonodajnimi prizadevanji prejšnje Komisije na področju izogibanja davkom (več kot 20 direktiv o davkih v petih letih), ki jo Komisija preučuje ([23]).

3.1.5 Da bi posameznikom in podjetjem v teh težkih časih, ki so posledica krize zaradi COVID-19, zagotovili polno podporo, EESO poziva Komisijo, naj si nadalje prizadeva za zmanjšanje stroškov izpolnjevanja davčnih obveznosti. Ocenjeni stroški izpolnjevanja davčnih obveznosti za velike družbe znašajo približno 2 % plačanih davkov, medtem ko se za mala in srednja podjetja ocenjujejo na približno 30 % plačanih davkov.

3.1.6 Glede na kompleksnost, ki je posledica 27 različnih davčnih sistemov, in ob upoštevanju, da ta raznovrstnost modelov otežuje življenje podjetjem in posameznikom, ki poslujejo čezmejno, EESO spodbuja države članice, naj uskladijo zahteve glede davčnega poročanja in izboljšajo sodelovanje med davčnimi upravami. Skupina za kodeks ravnanja mora s svojim obnovljenim in razširjenim delom odpraviti škodljive davčne ukrepe, da bi ustvarila enake konkurenčne pogoje in skupaj z zakonodajnimi reformami prispevala k spodbujanju zadostne davčne konvergence, da bi se preprečila nelojalna davčna konkurenca.

([21]) Glej mnenja EESO Učinkoviti in usklajeni ukrepi EU za boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom, pranju denarja in davčnim oazam (UL C 429, 11.12.2020, str. 6), Obdavčitev v digitaliziranem gospodarstvu (UL C 353, 18.10.2019, str. 17), in Obdavčitev dobička multinacionalnih družb v digitalnem gospodarstvu (UL C 367, 10.10.2018, str. 73).

([22]) Glej tudi Vrzel pri pobiranju DDV: države EU so leta 2018 izgubile 140 milijard evrov prihodkov iz DDV, leta 2020 pa bi se lahko ta znesek zaradi koronavirusa še povečal, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_1579.

([23]) Obstajajo tudi druge ocene (npr. Evropskega parlamenta), po katerih naj bi izguba prihodkov zaradi finančnega kriminala, davčnih utaj in izogibanja davkom znašala 190 milijard EUR. Iz izčrpnega dela OECD v poročilu o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička (BEPS), ukrep 11, izhaja, da je na svetovni ravni izguba prihodkov pred sprejetjem ukrepov BEPS znašala približno 100–240 milijard USD, tj. 0,35 % svetovnega BDP. Evropska komisija je ocenila, da bi bilo mogoče 50–70 milijard EUR izgube prihodkov pripisati EU, preden so države članice sprejele direktivi proti izogibanju davkom I in II.

3.1.7 Zdi se, da je 25 ukrepov, ki jih načrtuje Komisija, zelo smiselnih. EESO jih na splošno podpira. Večina se jih nanaša na DDV, kar je ustrezno zaradi visoke izgube prihodkov na področju DDV. Opisani pa so zelo na kratko in zaenkrat je še vedno težko v celoti oceniti njihov konkretni učinek na vsakodnevne dejavnosti evropskih državljanov in podjetij. Države članice morajo odločno ukrepati, da bi uveljavile svoja nacionalna pravila in zmanjšale nacionalne težave v zvezi z DDV, hkrati pa morajo odločneje čezmejno sodelovati.

3.1.8 Zelo dobrodošla je uvedba enotne registracije za DDV z nadaljnjo razširitvijo uporabe sistema „vse na enem mestu“, podobno kot v svežnju o e-trgovanju. Čeprav ni podrobnejših podatkov o tem, kateri sektorji bodo zajeti, se lahko razširitev uporabe sistema „vse na enem mestu“ na člene 36–39 Direktive Sveta 2006/112/ES ([24]) (v nadaljnjem besedilu: direktiva o DDV), ki zajemajo dobavo blaga med podjetji in potrošniki (B2C), šteje za zelo pomemben korak naprej. Razširitev sistema „vse na enem mestu“ na čezmejno dobavo plina, elektrike, toplote ali energije za hlajenje (člen 39 direktive o DDV) bi bila lahko denimo koristna tudi pri poglabljanju energetskega trga EU in olajševanju energetskega prehoda.

3.1.9 EESO pozdravlja predlog Evropske komisije za posodobitev in uskladitev zahtev glede poročanja o DDV z večjo uporabo poročanja na podlagi transakcij (v realnem času) in izdajanja e-računov. S poročanjem na podlagi transakcij imajo davčne uprave popoln pregled nad različnimi dobavnimi verigami v realnem času, zaradi česar je davčni nadzor bolj ciljno usmerjen, goljufije in potencialno tvegane trgovce pa je mogoče odkriti veliko prej. Izpolnjevanje zahtev glede poročanja pa mora biti enostavno in zahteve ne smejo povzročiti visokih upravnih stroškov ali dragih naložb, zlasti za MSP ([25]). Podobno bi bilo mogoče s pogostejšo uporabo in harmoniziranim standardom izdajanja e-računov znižati stroške hrambe in izpolnjevanja obveznosti za podjetja ter okrepiti boj proti goljufijam na področju DDV.

3.1.10 EESO prav tako pozdravlja pregled možnosti, da bi se DDV pobiral tudi za finančne storitve. Veliko podjetij ima dodatne stroške, saj nekatera podjetja in finančne institucije niso dolžni plačevati DDV. Poleg tega izvzeti subjekti ne morejo uveljavljati odbitka vstopnega DDV, kadar ustvarjena dodana vrednost ni obdavčena z DDV. To je zapletena zadeva in EESO pričakuje, da se bodo izvedle celovite ocene učinka. EESO ugotavlja, da bi imelo povečanje prihodkov iz DDV pozitivne posledice tudi za proračun EU.

3.1.11 EESO ugotavlja, da imajo države članice za spopadanje z goljufijami v zvezi z DDV možnost uporabljati sistem obrnjene davčne obveznosti, ki se že uporablja za boj proti goljufijam z davčnim vrtiljakom na področju DDV. EESO poziva Komisijo, naj oceni, katera metoda najučinkoviteje odpravlja goljufije z davčnim vrtiljakom in pomeni najmanjše upravno breme.

3.1.12 Davčne uprave se zanašajo na davčne zavezance, da jim bodo predložili pravilne informacije, nekatere države članice pa so za izboljšanje tega partnerstva vzpostavile sisteme sodelovanja pri izpolnjevanju obveznosti, ki pa zaenkrat žal delujejo samo na nacionalni ravni. Glede na to EESO podpira pobudo Komisije o okviru EU za sodelovanje pri izpolnjevanju obveznosti, ki temelji na večjem zaupanju in sodelovanju med več davčnimi upravami pri reševanju čezmejnih davčnih vprašanj na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Pomembno je, da so v tem okviru mala in srednja podjetja obravnavana enako kot večja podjetja.

3.1.13 Še vedno ni jasno, kako bo okvir EU za sodelovanje pri izpolnjevanju obveznosti deloval v praksi, EESO pa si močno želi oceniti ta razvoj ter konstruktivno sodelovati v fazah priprave in izvajanja.

3.1.14 Na podlagi prve ocene je videti, da je preventivni dialog za reševanje čezmejnih davčnih sporov, ki ga načrtuje Komisija, koristen in pozitiven dosežek, tudi ob upoštevanju, da si poslovna skupnost zanj že dolgo prizadeva. Usklajen pristop več držav članic bi bil zelo dobrodošel, čeprav je treba še oceniti, kako ga je mogoče konkretno izvajati, pri tem pa kot izhodišče vzeti sedanjo heterogeno ureditev ([26]).

([24]) Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

([25]) Obstajajo številni primeri, kako so države zmanjšale vrzel pri pobiranju DDV. Kot zgled je bila omenjena reforma v Estoniji leta 2014.

([26]) Glej mnenje EESO Izboljšanje mehanizmov za reševanje sporov o dvojnem obdavčevanju (UL C 173, 31.5.2017, str. 29).

3.1.15 Vprašanje vračila davka je vedno ključno, zlasti v časih krize, kot je sedanja, ko so posamezniki in podjetja izpostavljeni velikemu likvidnostnemu tveganju. Med pandemijo COVID-19 je več držav pospešilo izplačevanje vračil DDV in povračil na splošno, da bi imela podjetja dovolj denarja za spopadanje z izredno neugodnimi gospodarskimi razmerami brez primere.

3.1.16 Ker se nekatera podjetja že srečujejo z likvidnostnimi težavami, se bodo računi verjetno plačevali z zamudo ali na koncu sploh ne bodo plačani, zaradi česar bodo morala podjetja, ki so na svojih računih obračunala DDV, znesek tega DDV v ustreznem obdobju za obračun DDV posredovati davčnim organom, čeprav tega zneska dejansko ne bodo prejela (nastala bo t. i. slaba terjatev). Glede na to bi EESO pozval Komisijo, naj presodi, kako bi bilo mogoče predlagati preprostejši, bolj usklajen mehanizem odpisa slabih terjatev iz naslova DDV. Ta mehanizem bi moral zagotavljati, da lahko podjetja od davčnih organov hitro in pravočasno terjajo povračilo DDV, ki ga niso mogla pobrati od svojih strank, vendar so ga že plačala davčnim organom.

3.1.17 EESO poziva nacionalne davčne uprave, naj še naprej tako hitro obravnavajo povračila neposrednih in posrednih davkov, pri čemer predlaga usklajen upravni pristop v vsej Evropi in ugotavlja, da bi bil skupni sistem davčnih odtegljajev za čezmejne portfeljske naložbe prvi korak naprej.

3.1.18 Davčne goljufije, davčne utaje in povezana kazniva dejanja se preganjajo pred nacionalnimi sodišči držav članic na podlagi zelo različnih kazenskih predpisov. Vendar imajo ta davčna kazniva dejanja v mnogih primerih nadnacionalno razsežnost. Odbor meni, da je treba to upoštevati, hkrati pa upoštevati tudi strukturo kazni, zlasti v primeru skupnega davčnega nadzora več držav članic. Oceniti bi bilo treba posledice različnih kazni v državah članicah.

3.1.19 EESO pozdravlja pobudo Komisije glede priporočila o pravicah davčnih zavezancev na enotnem trgu. Pregled držav članic nad dobro prakso glede poenostavitve in digitalizacije na področju davkov lahko prispeva k boljšim odnosom med davčnimi zavezanci in davčnimi organi v EU, večji obveščenosti državljanov o davkih in uspešnejšemu pobiranju prihodkov. EESO meni, da je to dober primer pobude mehkega prava.

3.2 *Upravno sodelovanje med davčnimi organi*

3.2.1 EESO podpira odločitev Komisije za zakonodajno ukrepanje, katerega namen je boljše sodelovanje med davčnimi organi in večja harmonizacija postopkovnih pravil na notranjem trgu.

3.2.2 Predlog je dejansko popolnoma v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PDEU, saj predvideva, da se vprašanja, ki jih države članice ne morejo ustrezno urediti, rešujejo s posredovanjem evropskega zakonodajalca.

3.2.3 EESO podpira prizadevanje za okrepitev pristojnosti mreže Eurofisc, s čimer bi ta postala osrednja referenčna točka za čezmejna davčna kazniva dejanja.

3.2.4 Z uporabo določb sedanje direktive se je dejansko pokazalo, da so med državami članicami precejšnje razlike, saj so nekatere države članice pripravljene v celoti sodelovati in si izmenjevati informacije, medtem ko druge uporabljajo restriktiven pristop ali celo zavračajo izmenjavo informacij.

3.2.5 EESO podpira tudi prizadevanje za povečanje preglednosti digitalnih platform, da bi preprečili nedosledne davčne napovedi, ki pomenijo veliko tveganje davčne utaje. Čeprav so nekatere države članice v svojih nacionalnih pravnih sistemih uvedle obveznost poročanja, izkušnje kažejo, da nacionalne določbe proti davčnim utajam niso vedno popolnoma učinkovite, zlasti kadar obravnavajo čezmejne dejavnosti. Pravno varnost in jasnost pa je mogoče zagotoviti z enotnim sklopom zahtev glede poročanja in davčnih obrazcev, ki bi se uporabljal v vseh državah članicah.

3.2.6 EESO pozdravlja tudi sorazmernost predloga Komisije glede postopkovnega sodelovanja med nacionalnimi davčnimi organi, saj predlagane spremembe, kot kaže, ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje cilja učinkovitejše izmenjave informacij in boljšega upravnega sodelovanja.

3.2.7 Sistem kazni za operaterje platform, ki ne izpolnjujejo obveznosti poročanja, kot je določen v členu 25a predloga direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja, se mora, čeprav gre za nacionalno pristojnost, v vseh državah uporabljati čim bolj enotno, da bi se zagotovila njegova učinkovitost.

3.2.8 Glede na to, da ugotovljena izkrivljanja v delovanju notranjega trga, kar zadeva operaterje platform, segajo prek meja ene same države članice, predstavljajo skupna pravila EU dejansko najmanjše možno posredovanje, ki je potrebno za učinkovito reševanje teh težav. Skladno s tem razmišljanjem EESO spodbuja Komisijo, naj nadalje razvije svojo vlogo in sodelovanje v okviru OECD na področju digitalizacije gospodarstev, da bi se med davčnimi organi izoblikoval skupen mednarodni pristop k reševanju globalnih vprašanj.

3.2.9 Člen 12a(6) določa, da se skupni davčni nadzor izvede v skladu s postopkovnimi ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, v kateri potekajo ukrepi v zvezi z davčnim nadzorom. Dokaze, zbrane med skupnim davčnim nadzorom, bi morali vzajemno priznavati vsi pristojni organi sodelujočih držav članic.

3.2.10 EESO poudarja, da bi bilo treba pri izvajanju skupnega davčnega nadzora, ki je načeloma koristno in zelo učinkovito orodje, spoštovati temeljne pravice davčnih zavezancev in dosledno upoštevati načela Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ([27]), kar zadeva pravico do obrambe ter predvidljivost postopkovnih in vsebinskih pravil, ki se nanje nanašajo, ter zbiranje dokazov, ki ga opravijo preiskovalni davčni organi v zvezi z morebitnimi sankcijami.

3.2.11 Nabor podatkov, ki si jih morajo izmenjati in posredovati davčne uprave, bi moral biti opredeljen tako, da zajema le minimalne podatke, potrebne za odkrivanje nezadostnega poročanja ali neporočanja, v skladu z obveznostmi iz Splošne uredbe o varstvu podatkov ([28]), kar bi se moralo dosledno razlagati in uporabljati. Kakršne koli morebitne negativne učinke na osebne podatke bi bilo treba zmanjšati z ustreznimi informacijskimi in postopkovnimi ukrepi, s posebnim poudarkom na njihovem zbiranju, pripravi in poznejšem shranjevanju.

3.2.12 EESO poudarja, da mora biti v skladu s pravili Splošne uredbe o varstvu podatkov uporaba skupinskih zaprosil dobro utemeljena, taka zaprosila pa je treba obravnavati previdno, tako da se pri tem ne kršijo pravice fizičnih in pravnih oseb ter ne prihaja do tako imenovanega „iskanja na slepo“.

3.2.13 EESO spodbuja Komisijo, naj še naprej ocenjuje učinkovitost predhodnih direktiv o upravnem sodelovanju ([29]).

3.3 *Dobro davčno upravljanje v EU in zunaj nje*

3.3.1 EESO se strinja s pristopom Komisije, da so za dobro davčno upravljanje, ki je temelj za pravično obdavčitev, potrebni davčna preglednost, ki se zagotavlja z izmenjavo informacij med davčnimi organi, izogibanje nelojalni davčni konkurenci, odsotnost škodljivih davčnih ukrepov in uporaba mednarodno dogovorjenih pravil. Prav tako se strinja z Evropskim parlamentom, da bi morala EU odločno ukrepati proti škodljivi davčni konkurenci in agresivnemu davčnemu načrtovanju, zlasti v davčnih oazah.

3.3.2 EESO podpira pobudo Komisije za pregled kodeksa ravnanja ter izraža pohvalo, da Komisija v svojem predlogu ustrezno upošteva delo OECD in pomen sprejemanja mednarodno dogovorjenih standardov, zlasti glede globalnih načel, po katerih se določa najnižja dejanska stopnja davka od dohodkov pravnih oseb.

3.3.3 EESO meni, da bi se morali rezultati in dosežki kodeksa ravnanja bolj redno posodabljati in biti širše dostopni civilni družbi, kar bi bilo v skladu s prizadevanji Komisije za večjo preglednost konkretne dejavnosti in rezultatov kodeksa.

([27]) Glej Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 202, 7.6.2016, str. 389).
([28]) Delovni dokument služb Komisije – Ocena Direktive Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (SWD(2019) 328 final) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).
([29]) SWD(2019) 327 final.

3.3.4 Komisija v okviru svojega pristopa priznava, da davčna konkurenca sama po sebi ni problematična ([30]). Hkrati sta Komisija in Evropski parlament že večkrat izrazila zaskrbljenost, ker v EU obstaja nelojalna davčna konkurenca, ki spodbuja izogibanje davkom. Odbor meni, da je za rešitev tega kompleksnega problema potrebnega veliko dela. Nedavno je sprejel mnenje ([31]), v katerem predlaga vzpostavitev evropskega pakta za učinkovit boj proti davčnim goljufijam in utajam, izogibanju davkom in pranju denarja. Evropsko komisijo je pozval, naj spodbuja politično pobudo, ki bo vključevala vlade in ostale evropske institucije pri uresničevanju tega cilja, pri tem podpira iskanje soglasja, ki je za to potrebno, in v to vključi civilno družbo. Sodelovanje med državami članicami bi moralo biti glavni steber pakta.

3.3.5 EESO kot regulativno možnost podpira tudi razširitev področja uporabe kodeksa ravnanja v EU, da bi bili v njem zajeti tudi drugi ukrepi, ki vplivajo na davčno konkurenco. Posodobitev, s katero bi se zagotovila preučitev režimov, zaradi katerih je obdavčitev v EU ali zunaj nje zelo nizka ali je sploh ni, bi morala biti že opravljena. Vendar je kodeks nezavezujoč instrument, ki mora obravnavati vprašanja, ki jih evropska zakonodaja ne ureja.

3.3.6 Komisija trdi, da je treba zagotoviti tudi, da bo postopek za uvrstitev na seznam EU jasnejši za tretje države, pri tem pa povečati preglednost glede tega, zakaj je neka jurisdikcija uvrščena na seznam ali zakaj ni. Večja usklajenost standardov, ki so jih sprejele države članice EU, ter boljše usklajevanje med nacionalnimi seznami in sezamom EU bi bila koristna, saj EU in več držav članic uporabljajo različne standarde, kar bi lahko povzročilo zmedo.

3.3.7 Komisija ocenjuje tudi tako imenovani črni seznam davčnih oaz, ki se vodi od leta 2017, in je preučila več sto škodljivih davčnih režimov po vsem svetu, pri čemer so številne jurisdikcije, uvrščene na seznam, dale Svetu zavezo, da bodo obravnavale izražene pomisleke glede nelojalne davčne konkurence in omejene preglednosti. EESO sprejema stališče Komisije, da je čas za pregled omenjenega seznama in preučitev, kako bi bilo mogoče povečati njegovo učinkovitost in pravičnost ob upoštevanju novih izzivov globalnega digitaliziranega gospodarstva. EESO se prav tako strinja s Komisijo, da se jurisdikcijam z majhnim tveganjem in majhnimi zmogljivostmi omogoči, da v razumnem času izboljšajo svoje standarde glede dobrega davčnega upravljanja in preglednosti, kadar so ali bi lahko bile uvrščene na zadevni seznam.

V Bruslju, 24. februarja 2021

Predsednica
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Christa SCHWENG

([30]) Očitno je, da Komisija tako kot OECD razlikuje med dobro in pregledno davčno konkurenco ter škodljivo in nepošteno davčno konkurenco.

([31]) Glej mnenje EESO Učinkoviti in usklajeni ukrepi EU za boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom, pranju denarja in davčnim oazam (UL C 429, 11.12.2020, str. 6).